

Ved at modtage skattefri udbytter fra datterselskabet bliver holdingselskabet i stand til at betale hovedaktionæren (sælgeren) renter og afdrag på den gæld, selskabet har påtaget sig i forbindelse med aktiekøbet. Hovedaktionæren får således i realiteten midler ud af datterselskabet, som han ellers skulle have været udbyttebeskattet af.

I stedet for at betale skat af udbyttet skal hovedaktionæren beskattes af en fortjeneste ved salg af aktierne til holdingselskabet. Denne beskatning er dog som nævnt foran lempet. Efter 7 års ejertid beskattes den opgjorte avance kun med 25 pct. I forvejen er der dog betalt 40 pct. selskabsskat af det opsparede overskud i det selskab, hvis aktier er genstand for overdragelse (datterselskabet). Hovedaktionæren er således i realiteten beskattet med 55 pct. af det samlede selskabsoverskud, nemlig først 40 pct. selskabsskat og derefter ved salget de forannævnte 25 pct. af de resterende 60 pct. af overskuddet, som er tilbage efter at selskabsskatten er betalt.

De gennemførte lempelser af aktieavancebeskatningen for hovedaktionærer er først og fremmest gennemført med henblik på at lette generationsskiftet. De gennemførte regler har da også bidraget hertil, og må i det hele anses for at være en rimelig god måde at løse et overmåde vanskeligt problem på. Ved at anvende holdingstiftelse som tidligere anført opnår hovedaktionæren imidlertid i mange tilfælde den lempelige beskatning, også selv om der ikke sker noget generationsskifte. I de tilfælde, hvor hovedaktionæren selv erhverver aktierne i holdingselskabet, er det i realiteten den samme virksomhed, han driver videre, blot under en anden retlig form. Hovedaktionæren bevarer således den reelle indflydelse i virksomheden i samme omfang som hidtil, men får mulighed for at trække midler ud af datterselskabet på lempelige beskatningsvilkår, som han ellers kun ville kunne opnå ved at betale skat af udbytte eller ved at likvidere selskabet.

Som omtalt udsteder holdingselskabet i forbindelse med aktieerhvervelsen normalt gældsbreve til hovedaktionæren. Ved beregning af aktieavancen indgår disse gældsbreve med kontantværdien. Hvis gældsbrevene er udstedt på sådanne vilkår, at de har en kurs, der er lavere end pari, opnår hovedaktionæren over en årrække normalt en kursgevinst på gældsbrevene, der hidrører fra beløb, der indkomstbeskattes i datterselskabet, men er skattefri hos hovedaktionæren. Herved får han i tilsvarende omfang den fremtidige indtjening i koncernen ud uden beskatning. Når aktionæren senere sælger aktierne i holdingselskabet bliver avancen

mindre med et beløb svarende til den skattefri kursgevinst og dermed beskatningen.

Holdingselskabet har normalt ikke skattepligtige indtægter af betydning, men tværtimod renteudgifter i form af gældsbrevsrenter til hovedaktionæren. Rentefradraget for disse renteudgifter vil holdingselskabet kunne udnytte, hvis selskaberne opnår tilladelse til at lade sig sambeskatte.

Det er regeringens opfattelse, at de i 1983 gennemførte ændringer af hovedaktionærbeskatningen i det væsentlige virker efter deres hensigt. Der er dog tilfælde af holdingstiftelse, hvor reglerne er blevet anvendt på en måde, som er mindre rimelig. Der tænkes herved på tilfælde, hvor holdingstiftelsen benyttes på en måde, der i realiteten er udtryk for en maskeret udlodning.

Efter den gældende regel i ligningslovens § 16 B, skal en aktionær, der afstår sine aktier til det selskab, der har udstedt dem, medregne afståelsessummen i sin skattepligtige almindelige indkomst. Denne bestemmelse har til formål at hindre, at man tager midler ud af selskabet ved at sælge aktierne til selskabet i stedet for at få dem udloddet som udbytte. Den gennemførte lempelse af hovedaktionærbeskatningen har skabt et øget behov for, at bestemmelsen i ligningslovens § 16 B også skal omfatte tilfælde, hvor salget sker til et holdingselskab, hvor hovedaktionæren bevarer indflydelsen på virksomheden.

Allerede efter de gældende regler vil der være tilfælde, hvor holdingstiftelse vil blive bedømt som maskeret udlodning, og hvor afståelsesvederlaget derfor i sin helhed vil blive beskattet som udbytte. Efter de gældende regler er der imidlertid ikke hjemmel til at løse alle de problemer, som den senere tids tilfælde af holdingselskabskonstruktioner har affødt.

På denne baggrund finder regeringen det påkrævet, at der skabes udtrykkelig hjemmel til at indkomstbeskatte afståelsessummen i tilfælde, hvor der i realiteten er tale om udbytteudlodning.

Efter de gældende regler i ligningslovens § 16 B kan der dispenseres således, at aktieavancebeskatningsreglerne i stedet finder anvendelse. Det er også hensigten, at der skal gælde en tilsvarende dispensationsbestemmelse for så vidt angår beskatning ved aktieafståelse i forbindelse med holdingstiftelse.

5. De provenumæssige og administrative virkninger

Forslagets provenumæssige virkninger vil i høj grad afhænge af, i hvilket omfang det vil medføre, at hovedaktionærerne ændrer deres formuedisposi-